

Oulu 11.12.1969

P A N U :

TERVEISIJÄ

"OULUN SILLALTA"



"Eikö meillä olekin hyvä ohjelma", huudahti vilpittömään oululaiseen tapaan entinen oululainen Oiva H. Hyry, kun paljon muun hyvän lisäksi itse Gerda Veneskoskikin oli esiintynyt ja herkästynyt mielet ajankohtaisella(!) "kuuromanssillaan". Oiva H. toimii kotiseutuyhdistys Oulun Sillan klubbimestarina, ja tuo hänen huudahduksensa tuli todella sydämeistä. Sitä ei osannut pitää edes varsinaisena ittekehuna, koska ohjelmassa todellakaan ei pitänyt olla moittimista. Sitäpaitsi oltiin "meidän kesken". Taisin olla nyt kolmannen neljännen kerran mukana Oulun Sillan illanvietossa Helsingissä. Ensimmäisen kerran olin nimenomaan reportterina seuraamassa "Sillan" perustamista. Tapahtui itsensä Kämpin peilisalissa, siinä kuuluisassa, ja kirjoitettiin vuosi 1936. Muistelen että johtoon jo silloin tuli raatimies Yrjö Similä, mutta mielessäni on ennen kaikkea silloinen opettajani Walter J. Snellman, jota piti noin puolen-tuon tunnin esitelmän Oulun linnasta.

30-luvulla oli tapana perustaa erilaisia (kotiseutu)kiloja, niin että kun Helsingin oululaiset perustivat oman yhdistyksen, he luonnollisesti ristikivät sen Oulun Sillaksi. Raatimies (niin kuin Yrjö Similä) sen pitemmittä nimittä kutsuttiin johti Siltaansa kauan, sitten ehti sitä johtaa myös veljen (Kalle) poikansa Esko Similä, ja nyt sitä on jo monet vuodet johtanut Kustaa Hautala, Suomen historian dosentti ja Jyväskylän apul. professori, joka kirjoittaa Oulun 1800-luvun historiaa. Edellämäinitut ihmiset kaikki, mikäli elossa olivat, lähettivät Ouluun tutuille paljon terveisiä, ja lähetti niitä moni mukaan, Yrjö Kallinen, Aapo Similä, Saimi Henner, pari Vuorjokea, muutamia entisiä ja nykyisiä Kokkoja — taitaa joku nimi tässä jo unohtuakin Tiernapojatkin lähettivät terveisensä. Olikin sellainen "poikasakki", että oksat pois, Aapo Herooteksenä, Mönsä murjainina, yks' Alaviuhkolan isäntä knihtinä ja Yrjö Vuorjoki mänkkinä. Ne ei vissiin olleet laulaneet yhteen, kun oli pitänyt koota niin

äkkiä, sen mitä ennen juhulan alakuva vähä ottivat asemia, mutta niinpä siitä sitten tulikin sellainen tiernapokaesitys, etten ole moko-maa elläissäni kuullu. Nuotilleen kaikki kylä meni, mutta ne unohtivat aina välillä jotain, jonkun vuorosanan tai muun repliikin, lauloivat jonkun niistä monista väiläluista väärässäkin paikassa, mutta eivät häkeltyneet kertakaan. Kuningas Herootes sanoi vain, jotta oottakaapa, pojat, ota- taanpa uuvelleen. Ja ottivat kansa. Yleisö, joka osasi tiernapojat ainakin yhtä hyvin, nauroi katketakseen. Vieraanani ollut kantahel-sinkiläinen ihmetteli erikoisesti kolmen oululaisen iän, näön ja voimien keskinäistä epäsuhdetta. Kallisen voimat hän tiesi, mutta Gerda Veneskoskesta hän kysyi kahdesti, tarkoitinko minä tosiaan "tuota daamia" — mehän olemme kaikki tuntee Gerdan ainakin nimeltä ja taiteilijana riin kauan kuin radion olemme tuntee ("säestä Gerda Veneskoski..."). Myös Simi-Aapo oli ystävälleni täydellinen yllätys. Hän muisti olleensa kansakoulun neljännellä-viidennessä tai oppikoulun ensimmäisellä, kun Aapo jo kuuluisana "vanhana" miehenä lauleli kansanlauluja. Simi-Aapo oli yhtä töstin näköinen kuin Aapo oli yhtä törstin näköinen kuin kin, mitä nyt vähän yskähteli, ja laski leikkiä omalla kustannuksellaan, mitä ei ehkä aina ennen ole tehnyt. — Viihdyin Oulun Sillan piirissä mainiosti, tapasin tosiaan

monia vanhoja tuttuja ja sain pu- hutuksi ihan oikeitakin vanhoja asioita.

Saattaa olla, että yksi ja toinen sei-oululainen tai anti-oulunsil- tainen, joita herraparatkoon sellai- siakin on, jotka eivät soisi iloa toi- selle, kun ei ole itselläänkään, nyt ajattelee, että ne mahtoivat puhua mahdollittomia siellä Hot. Helsingis- sä, oululaiset... Voin kuitenkin vakuuttaa, että ikään, sukupuole- leen, syntyperää- ja kukkaroon katsomatta se oli oikein sivistynyt- tä joukkoa ja puhui ymmärrettä- vää suomen kieltä, etteihän vain Simi-Aapon repliikit ja minun ou- lulainen puheenparteni olleet pahim- mat. (Onhan sitä siinäkin). Sitäpaitsi se oulun kieli... mitä siitä onkaan sanottu? Tähän tapaan sanoi ainakin Johan Vilhelm Snell- man (vapaasti referoiden ja kirjoi- hin kurkistamatta), sanoi siitä opettajastansa Nymanista, että kirjoitti Wiikko-Sanomien hyvällä kielellä, Oulun murteella, joka kieltämättä enimmäin muistuttaa si- vitynyttä kirjakieltä. Tämä on syy- tä aina silloin tällöin toistaa ihmis- ten iloksi ja oululaisten "moraali- seksi tueksi" tänä kielensekoitus- ten aikakautena.

P.s. Kollega Purasin kertoi tors- taina tuttuja vanhasta opettajasta, loistokaskuja, jotka sadat oppilaat tietävät Patu-rovastista kerrotuiksi. Mitä vitsiä on ruveta puhuttele- maan Patua — Mutsuksi? Patu kuin Patu.